

<http://dx.doi.org/10.16926/gea.2022.01.20>

Eryk ŁĘGOWIK

<https://orcid.org/0000-0001-7499-2303>

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie

e-mail: e.legowik@interia.pl

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej w ramach XVII Zjazdu Kół Naukowych Prawa Konstytucyjnego pt. „Parlamentaryzm w ujęciu prawnym, historycznym i ekonomicznym”

Bez wątpienia, jednym z głównych celów funkcjonowania w 2022 roku Koła Naukowego Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie było zorganizowanie Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej. Należy nadmienić, iż w sytuacji wciąż utrzymującej się w życiu społecznym pandemii wirusa COVID-19, zadanie nie należało do najprostszych. Osoby działające w KNPK na Wydziale Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie postawiły sobie za cel, ażeby wydarzenie miało charakter hybrydowy. Po to, aby poczuć namiastkę formy spotkania, które jeszcze niedawno było standardem. Ponadto za przedsięwzięciem w formie hybrydowej stał ważny argument – połączenie konferencji z kolejnym Zjazdem Kół Naukowych Prawa Konstytucyjnego.

W związku z powyższym w dniach 14–15 stycznia 2022 roku na wydziale Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa w ramach XVII Zjazdu Kół Naukowych Prawa Konstytucyjnego pt. „Parlamentaryzm w ujęciu prawnym, historycznym i ekonomicznym”. Dzięki połączeniu dwóch form spotkania – stacjonarnego ze zdalnym – można było komunikować się za pomocą platformy Microsoft Teams. Z pewnością spowodowało to większe zainteresowanie tym przedsięwzięciem, a osoby, które z różnych względów nie mogły pojawić się osobiście – z przyjemnością połączyły się za pomocą wyżej wymienionego programu umożliwiającego porozumiewanie się na odległość.

W pierwszym dniu wydarzenia nastąpiło jego oficjalne otwarcie. Zgromadzeni goście mogli liczyć w tym aspekcie na JM prof. dr hab. Annę Wypych-Gawrońską – Rektor UJD, dr Ewelinę Żelasko-Makowską, prof. UJD – Dziekana Wydziału Prawa i Ekonomii UJD oraz niezastąpionego dr. hab. Bogusława Przyworę – Kierownika Katedry Prawa Ustrojowego i Porównawczego UJD.

Po zakończeniu oficjalnego rozpoczęcia przyszedł czas na rozważania merytoryczne. W panelu eksperckim znaleźli się znakomici goście prezentujący różne punkty widzenia na dane kwestie. Wprowadzającą do dalszych rozważań merytorycznych część wydarzenia moderował dr hab. Bogusław Przywora, prof. UJD, który doskonale rozwija Katedrę Prawa Ustrojowego i Porównawczego. Warto dodać, iż oprócz aspektu teoretycznego zaproszeni eksperci odnosili się również do kwestii praktycznych, które były związane z ich doświadczeniem zawodowym i społecznym. W roli ekspertów świetnie sprawdzili się: prof. dr hab. Jerzy Jaskiernia, prof. dr hab. Marian Grzybowski, prof. dr hab. Jacek Sobczak, dr hab. Ksenia Kakareko, dr hab. Michał Bożek, prof. UŚ, dr hab. Krzysztof Prokop, prof. UPH w Siedlcach, dr hab. Maciej Serowaniec, prof. UMK, dr hab. Jacek Zaleśny, dr hab. Michał Bartoszewicz, prof. UJD, dr hab. Tadeusz Szulc, prof. UJD, dr Andrzej Pogłódek, dr Adam Trubalski, dr Aleksander Wróbel oraz prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki, który w wyjątkowy i niezwykle profesjonalny sposób podsumował rozważania ekspertów, podkreślając równocześnie swoje zdanie na temat rozwiązań proponowanych przez znakomitych gości. Ważnym aspektem rozmów w tej części wydarzenia była kwestia dotycząca mandatów poselskich, immunitetu parlamentarnego oraz racjonalności ustawodawcy, o czym stanowi art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Po przerwie obiadowej w pierwszym dniu konferencji przyszedł czas na panel moderowany przez dr Dorotę Kaniewską. Toczące się dyskusje były bardzo owocne i podnosiły tematykę roli poprawek Senatu w procesie stanowienia prawa, genezy i zasad ustrojowych zawartych w Konstytucji marcowej, zasady zwierzchnictwa Narodu i realnego wpływu obywateli na sprawowanie władzy w Polsce, interpelacji poselskich oraz ich genezy, celu i zastosowania, a ponadto prelegenci podnosili kwestię roli Senatu w polskim ustroju państwowym. Referenci – Kacper Stoś, Dominik Majczak, Justin Woźniak, Eryk Łęgowik i Natalia Majcherczyk – bardzo dobitnie podkreślali ważne aspekty parlamentaryzmu i zasad prawnych panujących na terytorium Rzeczypospolitej. W kolejnej części dr Dorota Kaniewska przekazała głos dr. hab. Michałowi Bartoszewiczowi, prof. UJD, który moderował część wydarzenia poruszającą kwestię zjawiska inflacji prawa i dwuizbowości parlamentu, udziału kobiet w życiu politycznym, pozycji polskiego parlamentu na gruncie Konstytucji RP, Trybunału Konstytucyjnego jako pozytywnego ustawodawcy, a nadto wykształcenia się funkcji kontrolnej brytyjskiej izby lordów w kontekście koncepcji parlamentarnych gwarancji konstytucyjności. Ze względu na hybrydowy charakter konferencji w tym samym czasie, kiedy odbywał się panel moderowany przez dr. hab. Michała Bartoszewi-

cza, mogły być prowadzone obrady poruszające nieco odmienną materię. Z tego powodu dr Monika Bartnik, prowadząca kolejną część Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej w ramach XVII Zjazdu Kół Naukowych Prawa Konstytucyjnego pt. „Parlamentaryzm w ujęciu prawnym, historycznym i ekonomicznym”, rozważała kwestie dotyczące nowatorskich procedur wyboru organów państwowych przez Sejm, systemu rządów zgromadzenia w Konfederacji Szwajcarskiej, działalności polskiego parlamentu w czasie wirusa SARS-CoV-2, problemu inflacji tworzenia prawa oraz błędów stosowania procedury legislacyjnej w polskim postępowaniu ustawodawczym, a nadto jakości konsultacji w postępowaniu ustawodawczym. Ostatnią częścią pierwszego dnia konferencji były rozważania, które w bardzo interesujący sposób prowadziła dr Anna Wojtkowiak. Prowadząca wraz z prelegentami zgłębili wiedzę dotyczącą Finlandii jako przykładu zracjonalizowanego parlamentaryzmu ze wzmocnioną rolą głowy państwa, ponadczasowej tradycji brytyjskiego parlamentu, polskiego parlamentaryzmu na przestrzeni dziejów, konstytucyjnej zasady rozpatrywania projektów w trzech czytaniach, a poza tym ważnym tematem okazał się także ten, poruszający tematykę filozoficznych, deliberatywnych oraz socjologicznych źródeł amerykańskiego parlamentaryzmu. Po dużej dawce informacji, obradach pełnych wielu ciekawych teorii i poglądów na temat doktryn, oraz wystąpień ekspertów i prelegentów przyszedł czas na zakończenie pierwszego dnia konferencji.

Kolejny dzień spotkania rozpoczął prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki jako moderator pierwszego panelu. Dzięki ogromnej wiedzy, jaką Profesor posiada, poruszana materia i jej dogłębne zrozumienie nie stanowiły dla nikogo problemu. Ponadto w związku z poruszaną tematyką pojawiło się wiele ciekawych anegdot i przykładów prezentowanych przez prof. dr hab. Krzysztofa Skotnickiego. Podczas pierwszej części drugiego dnia konferencji toczyły się dyskusje m.in. o wymogu uzyskania bezwzględnej większości głosów do powołania osoby na dane państwowe stanowisko, kompetencjach Marszałka Sejmu do wykluczania posła z obrad w świetle standardów demokratycznych, odpowiedzialności Marszałka Sejmu przed Trybunałem Stanu oraz wpływie władzy ustawodawczej na samorząd gminny. Po krótkiej przerwie zgromadzeni goście, prelegenci i eksperci wrócili do rozważań. Prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki przekazał głos dr hab. Sebastianowi Gałęckiemu, prof. UJD, który świetnie moderował dyskusję pomiędzy członkami wydarzenia. Tematy o właściwym wykonywaniu mandatu parlamentarnego oraz standardach godziwych metod postępowania, historii rumuńskiego parlamentaryzmu, batalii sejmików mazowieckich o kształt reformy Sejmu w okresie Sejmu Wielkiego, dietach parlamentarnych i innych źródłach dochodów parlamentarzysty, podobieństwach i różnicach immunitetu parlamentarnego w wybranych krajach niemieckojęzycznych i pozycji Senatu w III Rzeczypospolitej oraz kierunku zmian wzbudziły wiele emocji, które kończyły się trafnymi konkluzjami. W szczególności – jeśli chodzi o właściwy kierunek obrany przez izbę wyższą polskiego parlamentaryzmu. Trzecią część drugiego dnia wydarze-

nia, a jednocześnie ostatni panel odbywający się ramach spotkania, mającego miejsce w Częstochowie, poprowadził opiekun Koła Naukowego Prawa Konstytucyjnego działającego na Wydziale Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie dr Krzysztof Mucha. Poruszona materia była bardzo ciekawa, ponieważ podnosiła kwestię sporu o polski bikameralizm, status prawny posła i senatora na gruncie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ducha parlamentaryzmu, udziału Sejmu i Senatu w wyborze Rzecznika Parlamentaryzmu, a ponadto odnosiła się do rozważań dotyczących potrzeby umiejscowienia Senatu w polskim procesie legislacyjnym.

Po podziękowaniach dr. Krzysztofa Muchy kierowanych do JM Rektora UJD, Dziekana Wydziału Prawa i Ekonomii UJD, kierownika Katedry Prawa Ustrojowego i Porównawczego UJD, członków KNPK przyszedł czas na spotkanie Prezesów Kół Naukowych Prawa Konstytucyjnego z terenu całej Polski. Podczas tej części podkreślono profesjonalne przygotowanie konferencji, kordialnie pogratulowano całej społeczności Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza, co więcej, zaakcentowano radość z powodu dołączenia przez ten ośrodek akademicki do grona organizatorów Zjazdu Kół Naukowych Prawa Konstytucyjnego. W trakcie spotkania poruszono kwestie dalszego kierunku rozwoju i współpracy kół, partycypację w wielu projektach naukowych i wyznaczono obszar działania na następny rok. Dodatkowo, jako nieodzowny element, został wybrany kolejny ośrodek naukowy, który będzie gospodarzem następnego Zjazdu Kół Naukowych Prawa Konstytucyjnego. Po zakończonym spotkaniu wyrażono nadzieję na jeszcze bliższą współpracę i zacieśnienie więzi pomiędzy studentami działającymi w tej gałęzi prawa.